

Številka: EG-8081/2007-904 – MR, DB
Datum: 26. 6. 2023

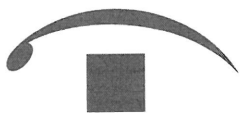
Zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Celje, Glavni trg 1, 3000 Celje izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (*Ur.l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1*), po uradni dolžnosti, skladno z 3. točko izdanih kulturnovarstvenih pogojev št. EG-8081/2007-781, DB, MKL, z dne 29. 8. 2017 ter na podlagi predhodnih arheoloških raziskav, za podjetje DARS, Družba za avtoceste v RS, Ulica XIV. Divizije 4, 3000 Celje (v nadaljevanju: investitor) in pooblaščenca podjetja DRI upravljanje investicij, d.o.o., Sektor za prostorsko in tehnično pripravo projektov, Kotnikova ulica 40, 1000 Ljubljana, v zadevi izdaje kulturnovarstvenih pogojev naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE – dopolnitev

3. RO/sklop A – na območju arheoloških najdišč Velenje – Arheološko območje Dorše (EID 1-11679) in Pesje - Arheološko najdišče Dolgo Polje (EID 1-21515) (določitev obsega in metodologije predhodnih arheoloških raziskav)

I. Investitor mora pred pridobitvijo kulturnovarstvenega mnenja za izgradnjo državne ceste A1 Šentilj – Koper od priključka Šentrupert do priključka Velenje jug skladno s 30. členom *Uredbe o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A 1 Šentilj – Koper do priključka Velenje jug (Ur.l. RS, št. 3/2017 z dne 20.1. 2017)* na odseku A izpolniti naslednje kulturnovarstvene pogoje/opraviti naslednje dodatne predhodne arheološke raziskave:

1. Na območju arheološkega najdišča **Velenje – Arheološko območje Dorše (EID 1-11679)** in na območju arheološkega najdišča **Pesje - Arheološko najdišče Dolgo Polje (EID 1-21515)** se izvedejo **predhodne arheološke raziskave - strojne testne jarke** v skupni dolžini 130 m metrov v širini planirne žlice do 1,50 metra do pojava arheoloških ostalin, ki se jih ustrezno arheološko dokumentira in ročno izkoplje oz. do sterilne geološke osnove/prodnatih nanosov Pake, ki se jih na vsaj 2 mestih strojno poglobi po dogovoru z odg. konservatorsko arheologinjo ZVKDS, OE Celje.
2. En (1) 30 m dolg strojni testni jarki je umeščen na arheološko območje Dorše, 100 m strojnih tesnih jarkov se smiselno porazdeli na arheološkem najdišču Dolgo polje, vendar vsaj en na območju, ki izkazuje povečan arheološki potencial predvsem s prazgodovinskimi najdbami (južni del najdišča).
3. Metodologija izvedbe predhodnih arheoloških raziskav s strojnimi testnimi jarki je prilagojena specifični stratigrafiji območja, saj teren predstavlja poplavno območje reke Pake, ki je pogostokrat spreminjala tok struge in posledično odlagala rečni material na širšem območju. Posledično so nanosi proda ponekod debeli in kompaktni, material, pridobljen v zgornjih plasteh pa je zaradi močnega delovanja voda in intenzivne kmetijske izrabe zemljišč časovno izredno raznolik in premešan in šele vpogled v stratigrafijo lahko potrdi ali ovzrže lokacijo arheološkega najdišča oz. osvetli paleookolje v katerem je bilo območje poseljeno.
4. Ob izvedbo strojnih testnih jarkov na obeh lokacijah naj bo prisoten tudi geolog, katerega mnenje naj bo sestavni del strokovnega poročila o izvedeni arheološki raziskavi.
5. V primeru ugotovitve novih okoliščin se lahko metodologija predhodnih arheoloških raziskav tudi smiselno - v dogovoru z odg. konservatorjem - prilagodi novim okoliščinam.
6. Arheološke raziskave se lahko izvajajo v ustreznih vremenskih razmerah, v dnevih brez padavin in snežne odeje; dnevne temperature pa morajo biti ob pričetku delovnega dne nad lediščem.
7. Na osnovi rezultatov opravljenih arheoloških raziskav bodo podani nadaljnji ukrepi varstva v novih kulturnovarstvenih pogojih, v kolikor bo situacija na terenu to narekovala.
8. Kadar gradbena dela posegajo v registrirano arheološko najdišče, krije stroške predhodne arheološke raziskave investitor gradnje (1. točka, druga alineja 34. člena ZVKD-1). Predhodna

arheološka raziskava obsega tudi poizkopovalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča (28. tč. 3. čl. ZVKD-1).

9. Za izvedbo arheološke raziskave je potrebno pridobiti novo kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev po 31. členu ZVKD-1, ki ga izda minister za kulturo.

II. Novi kulturnovarstveni pogoji naj bodo sestavni del DGD projektne dokumentacije za izdajo kulturnovarstvenega mnenja (za katerega je investitor že podal vlogo z dne 12. 6. 2023).

III. Pričetek del mora biti predhodno usklajen z izbranim izvajalcem predhodne arheološke raziskave in pisno ali po elektronski pošti (tajnistvo.ce@zvkd.si) prijavljen ZVKDS, OE Celje vsaj 5 delovnih dni prej, da bo lahko pravočasno zagotovljen strokovni nadzor, ki ga ZVKDS izvaja v okviru svoje redne dejavnosti.

IV. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti.

V. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

O b r a z l o ž i t e v:

28. člen ZVKD-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. Kulturnovarstveno soglasje za poseg, za katerega je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. V skladu s 43. členom *Gradbenega zakona (Ur.l. RS, št. 199/21, s poznejšimi spremembami; v nadaljevanju: GZ-1)* se v takih primerih kulturnovarstveno soglasje izda v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje).

Po prvem odstavku 29. člena ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja oz. mnenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

Investitor je za predviden poseg na sklopu A že pridobil kulturnovarstvene pogoje št. EG-8081/2007-781, DB, MKL, z dne 29. 8. 2017 ter kulturnovarstvene pogoje št. EG-7511/2006-47 – DB, MKL, z dne 12. 7. 2017 za izvedbo prehodnih arheoloških raziskav v obliki ročnih testnih jam velikost 1 x 1 x 1 m. Raziskave na obeh arheoloških najdiščih sta bili opravljeni (glej v historiatu zadeve) in na podlagi rezultatov in interpretacije stratigrafije se je ZVKDS po pogovoru z predstavnico DRI d.s. odločil, da izda po uradni dolžnosti predmetne kulturnovarstvene pogoje.

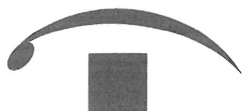
Kulturnovarstveni pogoji za poseg v registrirano nepremično dediščino se določijo v skladu z določbami prostorskega akta - Uredbo o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A 1 Šentilj – Koper do priključka Velenje jug (Uradni list RS, št. 3/2017 z dne 20.1. 2017,) ki v 30. členu določa celostno ohranjanje kulturne dediščine. Navedeni akt določa naslednji varstveni režim:

(1) Kulturna dediščina se med gradnjo varuje pred poškodovanjem in uničenjem. Podatki o kulturni dediščini so razvidni iz prikaza stanja prostora, ki je obvezna priloga prostorskega akta. Investitor zagotovi ukrepe za varstvo kulturne dediščine.

(2) Investitor na območju državnega prostorskega načrta, kjer načrtovane ureditve segajo v območje registriranega arheološkega najdišča, pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja zagotovi predhodne arheološke raziskave, s katerimi se natančneje določijo ukrepi varstva, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.

(3) Investitor zagotovi tudi ukrepe za varstvo arheoloških ostalin, ugotovljenih pri predhodnih arheoloških raziskavah, za natančnejšo določitev ukrepov varstva.

(4) Obseg predhodnih arheoloških raziskav opredeli pristojna območna enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Za posege v registrirana arheološka najdišča je treba pridobiti soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.

(5) Pri gradnji v območju registriranega arheološkega najdišča se poseg zmanjša na najmanjšo možno površino, ki še omogoča izgradnjo. Če se med arheološkimi raziskavami ali med izvedbo del odkrijejo arheološke ostaline, se rešitve prilagodijo tako, da dediščina ni ogrožena.

(6) Projektni pogoji in pogoji za izvedbo z vidika varstva kulturne dediščine so:

- na odseku državne ceste, ki poteka preko vplivnega območja naselbinske dediščine Rečica ob Paki–Vas (EŠD 14255), se zaradi ohranjanja primarno oblikovanega prostora obcestni prostor državne ceste oblikuje tako, da se ohrani veduta naselja, gozdne robove v vidnih stikih z dediščino, značilne silhuete, vedute in poglede, razgledišča in druge krajinske strukture;

- KD Podvin pri Polzeli–Kapelica pri domačiji Podvin pri Polzeli 30 (EŠD 27590) se skladno s predhodno izdanimi kulturnovarstvenimi pogoji prestavi na novo lokacijo, na parcelo št. 395, k. o. Podvin;

- v Podvinu pri Polzeli se državna cesta približa Zadružni sušilnici za hmelj (EŠD 27067). Za zmanjšanje vpliva je predvidena zaščita vkopne brežine državne ceste s kamnito zložbo, na njej pa se postavi leseno protihrupno ograjo, izvedeno v skladu s predhodno izdanimi kulturnovarstvenimi pogoji. Ograja se z zunanje strani zasadi s popenjavkami, na notranji strani pa z grmovnicami. Med gradnjo se izvajajo ustrezni ukrepi za zaščito pred vibracijami in prašenjem;

- priključek Parižlje se izvede tako, da se kapelica Parižlje–Kranjčeva kapelica (EŠD 27846) ob deviaciji z oznako 1-17 regionalne ceste R1-225 Šentrupert–Letuš ohrani in situ. Med gradnjo se izvedejo ustrezni ukrepi za zaščito pred vibracijami in prašenjem, po končani gradnji pa se prostor ob kapelici ustrezno krajinsko uredi.

(7) Investitor o začetku del vsaj deset dni prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine, da ta lahko zagotovi nadzor nad posegi v kulturno dediščino. Pri predstavitvi kapelic sodeluje predstavnik Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Ureditev obcestnega prostora spremlja krajinski arhitekt v času izvedbe načrta krajinske arhitekture.

Historiat zadeve:

Na območju sklopa A so bile že opravljene predhodne arheološke raziskave in sicer metode 1-3, 4-6 in 5-6 (Poročili Analiza arheološkega potenciala območja DPN za državno cesto od avtoceste A1 Šentilj-Koper, od priključka Velenje jug - Slovenj Gradec jug, metode 1-3; 5-6, poročilo št.: 00-0061-2/2010-gr-2010-135, Ljubljana, december 2010 in Analiza arheološkega potenciala območja DPN za državno cesto od avtoceste A1 Šentilj-Koper, od priključka Velenje jug - Slovenj Gradec jug, metode 4-6, III del, poročilo št.: 00-0061-2/2010-GR-2011-93, Ljubljana, december 2011) za določitev arheološkega potenciala območja DPN.

Za sklop A so bili nato skladno s 36. čl. Uredbe o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od priključka Velenje jug do priključka Slovenj Gradec jug (Ur.l. RS, št. 72/2013) izdani kulturnovarstveni pogoji št. EG-8081/2007-781-DB, MKL, z dne 29. 8. 2017, ki so opredeljevali nadaljnje predhodne arheološke raziskave za arheološko najdišče **Velenje – Arheološko območje Dorše (EID 1-11679)** - arheološko območje je veliko ca 1.500 m² - izvede se intenzivni pregled zaprtih oz. odprtih površin in arheološki testni izkop z ročnim izkopom testnih jam velikost 1 x 1 m in v globino do sterilne geološke osnove; testne jame se izkopljejo v mreži 50 x 50 m. Prepisane arheološke raziskave je - skladno s kulturnovarstvenim soglasjem za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline št. 62240-268/2022-3340/2 - izvedlo podjetje PJP d.o.o. V Poročilu o predhodnih arheoloških raziskavah, arheološki testni izkop testnih jam, na območju gradnje tretje razvojne osi v Velenju (avtorja [redacted] koda raziskave 22-0261, izvedene julij 2022, hrani arhiv ZVKDS, OE Celje) je izkopavalec na obravnavanih parcelah zaradi zatečenega stanja v naravi - v času arheološke raziskave je bilo območje v uporabi kot vrtniki - na podlagi dogovora z odg. konservatorko ZVKDS modificiral arheološko metodologijo (namesto arheološkega površinskega pregleda in arheološkega podpovršinskega pregleda so bile izvedbe arheološke ročne testne sonde). Kljub temu arheološki testni izkop ni dosegel arheološko sterilne plasti oziroma ni niti ugotovili globine novoveških nasutij (do 1,6 m so bila še vedno v izkopu moderna nasutja). Zaradi specifične stratigrafije območja (nasipavanje, deponiranje in odstranjevanje materiala na eksploatacijskem območju rudnika) bo potrebno izvesti nadaljnje arheološke raziskave.

Za arheološko najdišče **Pesje - Arheološko najdišče Dolgo Polje (EID 1-21515)** so bili izdani kulturnovarstveni pogoji št. EG-7511/2006-47 – DB, MKL, z dne 12. 7. 2017, ki so opredeljevali nadaljnje predhodne arheološke raziskave - izvede se arheološki testni ročni izkop 20 TJ dimenzij 1 x 1 x 1 m oz. do pojava arheoloških ostalin oz. globine sterilne geološke osnove. Prepisane arheološke raziskave je - skladno s kulturnovarstvenim soglasjem za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline št. 62240-146/2018/2 - izvedel ZVKD, CPA. V *Poročilu o izvedbi predhodnih arheoloških raziskav na območju predvidene gradnje HC 3. razvojna os na odseku Šentrupert - Velenje jug, poročilo št. 02-0077/2017-MM-2018-41 (avtorja [redacted], koda raziskave 18-0191, izvedene avgusta 2018, hrani arhiv ZVKDS, OE Celje)* so izvajalci za arheološko območje ugotovili, da se v plasteh pojavljajo le posamezne najdbe, poleg novoveških najdb tudi skromni odlomki prazgodovinske lončenine in železove žlindre. Izrazito je bilo aktivno delovanje reke Pake pred njeno. Relevantno na območju bi bilo predvsem poznavanje paleookolja in umeščenost nekdanje poselitve, ki bi bilo razvidno iz arheoloških strojnih testnih sond.

Peti in šesti odstavek 29. člena ZVKD-1 določata, da lahko ZVKDS s kulturnovarstvenimi pogoji kot pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja določi obveznost oprave predhodnih raziskav, če se upravičeno domneva, da je v nepremičnini, ki je predmet posegov, neodkrita dediščina, in grozi nevarnost za njeno poškodovanje ali uničenje. ZVKDS je določil obveznost oprave predhodnih raziskav zato, ker je bil na navedeni lokaciji KD izkazan povečan arheološki potencial, ki pa še ni natančneje časovno in vsebinsko opredeljen in prostorsko zamejen tudi zaradi specifičnosti okolja, ki na obeh najdiščih predstavlja poplavno ravnico reke Pake.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega odločil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, mora najditelj/lastnik zemljišča/drug stvarnopravni upravičenec na zemljišču ali njegov posestnik/ investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega mnenja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do izdaje kulturnovarstvenega mnenja.

Za te kulturnovarstvene pogoje se ne plača upravna taksa (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Ur.l. RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Pripravili:

[redacted]
konservatorica

[redacted]
konservatorska svetnica

Postopek vodila in odločila vodja OE:

[redacted]
[signature]

Vročiti:

- Investitorju-po pooblaščenju: DRI upravljanje investicij, d.o.o., Sektor za prostorsko in tehnično pripravo projektov, Kotnikova ulica 40, 1000 Ljubljana in po elektronski pošti [redacted]

V vednost (elektronsko):

- Lineal d.o.o., Jezdarska ulica 3, 2000 Maribor, projekti@lineal.si